

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ivstitia Et Ivre Libri Decem, Reuerendi P. F. Dominici
Soto, Segobiensis, Ord. Præd. Theologi præclariss.**

Soto, Domingo de

Venetiis, 1608

1 Vtrum personarum acceptio iustiti[a]e distributiuae contraria, crimen
genere suo sit mortale.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38878

nobis accepit, quod illi accreſcat. Nā quis prior, inquit Ioannes dedit illi, & retribuere ei? neq; nos quidem ab ipſo qui immutabilis eſt, proprie adimere poſſumus. Sed ſi bonis ſumus, nobiſiſi inq; rem noſtram, boni ſumus ad gloriam Dei. Ad ſecundum autem arg. ſatis perſpicue per cōcluſiones reſponſum eſt. Prima enim declarauit quemadmodum in iuſtitia diſtributiua nulla eſt reſaſſio propterea q̄ nulla illic habetur conſideratio cuius, an quidquam praſtiterit aut egerit, cuius aequale recipiat reſaſſionis figura, modo iam expoſito.

QVÆSTIO VI.

DE ACCEPTIONE perſonarum.

S. Thom. 2. 2. quæſt. 63.

ARTICVLVS I.

Virum perſonarum acceptio iuſtitie diſtributiua contraria, crimen genere ſuo ſit mortale.

REST diuifionem iuſtitie in diſtributiua & commutatiua, reſtus ordo poſcit, vt de iuſtitia prius, quæ diſtributiua aduerſatur diſputemus. Nam iuſtitia diſtributiua vt pote que in principe poſſiſſimum p̄minet, qua bona communia ſingulis ciuibus adiudicant, praſtantior eſt quam commutatiua. Qua propter ab ordine D. Thom. digreſſi ſumus. Habebit autem quomodo articulos ſeptem. Primus ac præcipuus eſt de hac iuſtitia, quam acceptiōnem perſonarum appellant, ſit ne genere ſuo mortale crimē. Et primum omnium vt a diuina lege, que ſons noſtrarum, eſt, & exemplar, exordiamur. Deus in gratia & gloria diſpenſandis videtur perſonas reſpicere, nam perſonarū reſpectus tunc accidit, dum nullus meritorum habetur. Deus autem neminem ob noſtra merita in gratiam ſuam recipit, vt Pelagii impietas cogitauit: Vnde Mar. 24. Duo erunt in lecto & unus aſſumetur, & alius relinquetur. Ergo neque inter homines vitium eſt perſonas reſpicere. Secundo

arguitur. Paupercula que duo minuta in gazophylacium conuulit, ideo cæteris, ampliora mittentibus, ore Chriſti prælata eſt, quod indiga erat, & qui publicum magiſtrum gerēs præcipue ſpiritualem, idem admittit crimen quod populares, ac iori erit ſupplicio dignus ob ſuam ipſius dignitatem. Perſonarum ergo acceptio non eſt ceu iniqua vituperanda. Contraria eſt Dei ſentētia Deut. 10. de ſeipſo Deus magnus fortis, & terribilis &c. qui perſonas non accipit neque munera & Paulus ad Rom. 2. Non eſt acceptio perſonarum apud Deū. Vnde & Deus ipſe (vt eodem libro Deut. cap. 1. patet) idem cautum etiam eſſe voluit hominibus, dicens. Nulla erit diſtantiā perſonarum. Itaque audie is paruum ſicut magnum, neque accipietis cuiuſquā perſonam.

Nomen hoc, perſonarum acceptio, tamenſi Ciceroni & priſcorum Latiniſ non ſita vſu frequens, eſt iam nihilominus apud factorum interpres Latinitate donatum. Neque vero a Græca compoſitione abhorret, eſt enim Græcè *προσωποληψία*, a *λαμβάνω*, ſeu *λαμβάνω*, quod eſt accipio. Vnde ad Gala. 2. Deus perſonam hominis non accipit ubi idem eſt verbum Græcū. Quamuis cum idem quoque poſſeat, præſerim in compoſitione, quod reſpecto, optime dicitur perſonarum reſpectus, vt perſona pro facie accipiat. Eſt ergo decora metaphora, dum iudex in hibetur faciem perſonarum in iudicio ſpectare, vt per Pau. ad Rom. 2. adnotauimus, nempe ne vela genere, ſexu, ætate, aliſiue id genus qualitatibus ſuum ſinat animum affici in iudicio. Eodemque alludit illud Leuit. 19. Non conſideres perſonam pauperis, neque honores vultum potentis. Et de Areopagitis refert in Hermotimo Luciano, ideo noctu & in tenebris iudicare fuiſſe ſolitos, ne ad dicentes reſpicere poſſent, ſed ad ea quæ dicerentur. Et Sociati ad aequitatis cumulum apponitur qued neque vxorem, neque liberos in iudicium voluit adducere ad excitandam iudicium commiferationem. Et Ariſt. Rhet. illā Oratoriæ partem que ad commouendos affectus expoſita eſt, condemnat, Areopagum Athenienſium hac maxime ratio ne comendans, quod illam partem a ſuo iudicio relegatam haberent. Ex his ergo de noie prænotatis colligitur acceptiōnis per-

Paulus.

Ariſtot.

Ad feci
dū arg.

Primū
argum.

Secundū

OTO
ure
gillus
DIE
15

Defini-
tio acce-
ptionis
persona-
rum.

Glossa.

Conclu-
sio iusti-
tia.

Probō.

S. Tho.

Corolla-
rium.

personarum descriptio. Est enim iniustitiae crimen, quo in distributione non causae ad rem pertinentis sed personae aliarum que eius qualitarum habetur ratio. Quo aludat glossa super illud ad Eph. 6. Personarum acceptio non est apud Deum. Deus iustus iudex causas, non personas discernit. Et ratio nominis est quod cum iustitia distribuenda nulla iusticiaque meritorum momenta suis bilancibus perpendat, merita autem sint quae ex voluntate recte instituta procedunt, quidquid ad huiusmodi meritorum cumulum nihil confert, ad naturas personarum conditiones attinere censetur. Itaque personae nomine, natura intelligitur contra rectam voluntatem distincta, atque adeo actiones alias, quae extra causam sunt. Conclusio ergo quaestionis sit. Acceptio personarum genere suo est peccatum mortale. Probatur. Quidquid aduersatur iustitiae, est genere suo lethale scelus, ut supra q. 34. huius libri. cum S. Tho. definitum est: nam cum iustitiam necessaria sit virtus, quidquid illi obstitit, contrarium est charitati, atque adeo genere suo mortale, acceptio personarum obstitit iustitiae, quippe quae impedit legitimam seruari ratione debiti, ergo est mortale. Quo circa licet S. Thom. q. 63. art. 1. tantum asseruerit personarum acceptioem esse peccatum, reliquerat tamen q. 69. art. 4. constitutum, peccatum iniustitiae censei in mortalium genere, tamen si in rebus exigui momenti contingat esse tantum veniale, ut si quis amicis minus dignam praestantiori praefertet in electione ad officium, quod parum reipublica refert. Nam & qui minutam pecuniam furatur, non subinde esset mortalis criminis reus. Quae utique ratione temperamento hoc vsi sumus genere suo. Hinc fit consequens, eunctas causas & qualitates quae nihil ad dignitatem referunt illius rei, magistratus, vel sacerdotij, aut praefecturae, quae per distributionem conferuntur connumerari cum personis, ut ad earum acceptioem attingant. Potest namque eadem causa in vnus distributione legitime animaduerti, quam in distributione alius rei minime pendere licet. Qui enim consanguineis ratione generis aliquid bonorum suorum donat aut legat, non est personarum respector qui autem illa causa sacerdotium ei conferret, in tale crimen impingeret. Pari modo qui virum egregie do-

ctum, non tamen vsque adeo compositorum, sancto viro ignato tamē, in optatione ad Cathedram anteferet, non habetur personarum acceptio, veluti si illi praefertet in alia electione, ubi vir exigentur probitate conspicuus. Sed de huiusmodi meritis in sequentibus articulis emittimus.

Per haec ad primum argumentum patet responsio. In Dei namque distributionibus altera habenda est consideratio, dum hominem (sive in puris cum naturalibus contemplerur, sive peccati labe maculatum) in suam gratiam primum recipit, altera vero dum iam in eadem admisso, eius perpendimus virtutum officia. In priori namque modo cum nulla illic subest ratio, debiti nullum locum habet iustitia distributiva, quae (ut dictum est) debitum quoddam pacto praesupponit, & ideo neque illic subnotari potest personarum acceptio, sed est mera liberalitatis donatio, sicut si princeps bona sua propria, quibus libere, impartiret. Nemo enim (ut ait Ioannes) prior dedit Deo, ut retribuatur ei. Vnde in euangelica parabola. Matth. 20. An non licet mihi quod volo facere? Tolle quod tuum est, & vade. Quod quidem Paulus in altitudinem incomprehensibilis diuitiarum scientiae Dei refert. In posteriori autem modo iustitia effugit distributiva, de qua ideo ait Paulus. Qui reddet unicuique secundum opera sua. Et alibi. Omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat vnusquisque propria corporis prout gessit, sive bonum, sive malum. Nam qui per Christi gratiam eius facti sunt membra, bene subinde de Deo merentur. Quapropter neque illic Deus est personarum acceptor, sed reddet unicuique secundum meritorum pretium, quae de diuina gratia promanant. Ad secundum autem respondetur, quod quando personae qualitas meritum auget aut crimen, tunc nulla est acceptio personarum illam inter causas praemij adscribere. Paupertas enim illius euangelice viduae in causa fuit, ut reus eius elemosyna maioris esset praemij, quam si diues tantundem largiretur, ob idque cumulatori premio digna fuit. Et vice versa quoniam delinquentis praeminentia & locus culpam delicti aggravat, fit ut dignitatis illius consideratio nihil vindicti Dei iustitiae officiat, si acris in eum animaduertat.

ARTI-